

переважання інформаційних жанрів. Найчастіше у газеті публікуються замітка, інтерв'ю, стаття, огляд, репортаж.

Журналісти у своїх спортивних матеріалах користуються інструментами привернення читацької уваги, різноманітними прийомами: ексклюзивність матеріалів, унікальність героїв, цікаве та креативне подання інформації, оперування шрифтами, використання якісних, масштабних фото, які привертають увагу.

Список використаних джерел

1. *Данилевская А. Спортивный журналист должен быть немного фанатиком. / С. Г. Айвазова. – М.: МЦГТ, 1999. – 390С.*
2. *Воронков П. Спортивная пресса как тип. / И.М. Аксьонова. – М.: Москва, 1998. – 190с.*
3. *Войтик Е., Симонов С. О спортивной журналистике и не только. / В.М. Алматов. – М.: Мова рос. культуры, 1999. -368 С.*
4. *Спаський О. Д. За кого вболівають журналісти. / О. Д. Спаський, А. Р. Усманов. – Москва, 1986. – 136с.*

А. Орлова –

студентка спеціальності «журналістика»

Національного університету

«Львівська політехніка»

Науковий керівник: канд. наук з соц. ком.,

доцент кафедри ЖЗМК Мудра І.М.

ФЕЙКОВІ НОВИНИ В ЗМІ

На даному етапі української журналістики складно оминати такий елемент, як фейкові новини, адже вони заповнили велику частину медійного простору та не лише. Без перебільшень можемо сказати вони повсюди.

Тема складна, і недостатньо вивчена журналістами та науковцями. Великий потік різнопланових “фейків” від абсолютно нейтральних, до дуже жорстких і різких. Хотілося би окреслити рамки за які журналістам зась, у плані “фейків”.

Напевно варто почати з самих гостросюжетних, та часом навіть фантастичних новин такого напрямку. Першою посеред них у моєму

власному рейтингу лідирує новина про розп'ятого хлопчика, важко навіть уявити собі як в цивілізованому суспільстві можлива така подія.

Але аудіовізуальне відтворення, все таки переконає певних індивідуумів серед громадян України та Росії, що це реальна і неймовірно жорстока подія, у якій трьохрічного хлопчика могли розп'яти на рекламному щиті, а матір прив'язати до танку та їздити довкола площі, думаю будь яка оцінка таких новин – це зайве, адже це порушення усіх норм та етичних засад журналіста.

Без докорів сумління, та з відсутністю професіоналізму; «колеги» з Росії також розділились на два табори, у сприйнятті цієї новини, частина телеканалів Росії відверто зізналась, що новина є абсолютним абсурдом але є і ті, хто твердо стоїть на своєму, незважаючи ні на що. Прекрасним прикладом є те, що у МЗС РФ не визнали, що новина про розп'ятого хлопчика – фейк.

Ще одна ненавмисно створена «качка», котра не несе в собі ніяких агітаційних принципів, а спрямована лише задля перевірки ерудованості і довірливості соціуму і має досить жартівливий характер, завдяки фото шоуу та допису блогера Сергія Пішковця, котрий опублікував фото з підписом :

«Зустріч Чака Норріса з представниками української діаспори у м. Онтаріо з нагоди Дня української мови UA DAY, 9 листопада 2011 року».

Якби це не звучало комічно, про те фотофейк став dokonаним фактом, і навіть встиг потрапити у пресу, про Чака Норріса з підручником української мови заговорили деякі сайти(like.lb.ua, newzz.in.ua, tv.ua). Але піком стала поява цієї світлини в газеті «Високий Замок» з неймовірною назвою рубрики «Фотофакт».

Проте тема настільки актуальна, що є досить багато сайтів котрі складають свої топ рейтинги фейкових новин, але знаючи з власного досвіду, все потрібно перевіряти, абсолютно все.

Саме поняття фейкових новин можна тлумачити по-різному, залежно від контексту й цілей їх поширення. Наприклад, Кембриджський словник тлумачить фейки як усе, що вводить в оману інших, вдаючи щось, чим насправді не є. А вже згадане видавництво Collins затвердило визначення:

«Фейки – це фальшива, часто сенсаційна інформація, розповсюджена під виглядом новин».

Журналіст CNN Браян Стелтер (Brian Stelter) зауважив, що люди почали називати фейковими новинами все, з чим вони не погоджуються і що їм не подобається. Так, наприклад, часто робить президент США Дональд Трамп.

Науковці з Університету Західного Онтаріо виділяють **п'ять типів фейків**:

- навмисно створені фейки;
- жарти, сприйняті як правда;
- масштабні містифікації;
- навмисно однобоке висвітлення подій;
- історії, в яких «правда» є суперечливою (наприклад, терорист для одних є борцем за свободу для інших).

BBC пропонує простішу класифікацію:

- неправдиві новини, поширені навмисно;
- новини, які містять у собі правдиву інформацію, але не є цілковито точними.

Другий вид фейків може виникнути, якщо журналісти чи блогери не перевірили всі факти, перш ніж опублікувати матеріал, або перебільшили деякі з них.

Найбільш доступні канали поширення фейків – інтернет-платформи (Reddit, 4chan тощо), соцмережі (Facebook, Twitter та інші) та месенджери (Whatsapp, Facebook Messenger). Непереверену інформацію, поширену через ці канали, можуть підхопити як «класичні» ЗМІ, так і інші сайти.

Рада Європи запропонувала замінити словосполучення “фейкові новини” натомість викорисатати “інформаційний розлад”.

“Автори доповіді Клер Вордл та Хосейн Дерахшан (Hossein Derakhshan) вказують на те, що термін «фейкові новини» неточно характеризує складні явища забруднення інформаційного простору. Також вони помітили ту ж особливість, про яку раніше казав журналіст CNN Браян Стелтер: фейковими новинами політики почали називати всі медіа, з позицією яких вони не згодні.”

Отож у ЗМІ котрі не бажають перевіряти інформацію з'явилась нова відмовка про фейк. Іноді на мою думку фейки доходять до абсолютного маразму. Як до прикладу новина про те, що вегетаріанство визнали психічною хворобою. Я неодноразово згадувала сайт UAReview він є аналогом FogNews.ru про нього не можливо не згадати, адже новина була така сенсаційна, що повірили в неї абсолютно всі. Зважаючи на постійний конфлікт навколо цієї теми.

І вже у лютому згаданий FogNews написали про те, що ВООЗ визнали вегетаріанство хворобою. Навіть славнозвісна програма “Максимум” випустили на цю тему сюжет на НТВ.

Дуже швидко і масово підхопили цю божевільну новину і українські ЗМІ, якщо вірити “Яндекс.Новинам” то інформація є досі на семидесяти сайтах. Серед них навіть опинились UBR.ua, ZIK, ZN.ua, From-UA, Сегодня, УНІАН, Відомості-UA. Цікавим є те, що шум навколо цієї новини почався через місяць після появи фейку. Новина набралась коментарями, сайтами, посиланнями. Поки 26 березня, не вибухнула десятками інформаційних повідомлень.

Вирізнилися з цієї подавляючої кількості Comments.ua, для початку перевірили інформацію у ВООЗ та почали роботу над пушками першоджерела, читачі можуть бути вдячними за таку професійну роботу.

Автори також пропонують виділити три типи неправдивих повідомлень:

- навмисно створені й поширені з метою заподіяти шкоду;
- створені без наміру заподіяти шкоду;
- створені на основі реальних подій чи інформації й поширені для того, щоб заподіяти шкоду.

На їхню думку, важливо аналізувати три різні фази: створення повідомлення, перетворення його на медійний продукт і поширення. А комунікацію сприймати не як передачу інформації, натомість визнати її фундаментальну роль у представленні спільних переконань.

Ворлд та Дерахшан відзначають позитивний вплив технологічних рішень, що заохочують людей перевіряти інформацію, яку вони споживають або якою збираються поділитися з іншими. Але для того, щоби краще впоратися з «інформаційним розладом», потрібні різносторонні підходи й потужна дослідницька база.

Отож ми можемо зробити висновки, що є різноманіття фейкових новин, але не усі фейки несуть негативний характер, деякі з них містять розважальний характер. Отож варто бути пильними до того, що ми читаємо та постимо. Адже ми відповідаємо за це, перед суспільством.

Список використаних джерел

1. Герасименко Руслан. Факт-чекінг для журналіста: соцмережі та "вкиди" як перевірка на професійність [Електронний ресурс] / Руслан Герасименко // *ejo Європейська журналістська обсерваторія*. – Режим доступу: <http://ua.ejo-online.eu/2065/етика-та-якість/факт-чекінг-для-журналіста-соцмережі?print=print>

2. Горбань Наталія. Інформаційна війна триває. Топ-5 фейків про Львів [Електронний ресурс] / Наталія Горбань // *Твоє місто*. – Режим

доступу: http://tvoemisto.tv/news/informatsiyna_viyna_tryvaie_top5_feykiv_pro_1_viv_68433.html

3. Журналісти дали пораду, як "врахувати" Фейкові новина [Електронний ресурс] // *Обозреватель*. – Режим доступу: <http://ukr.obozrevatel.com/politics/86319-zhurnalisti-dali-poradu-yak-virahuvati-fejkovi-novina.htm>

4. Министерство информполитики учит создавать фальшивые аккаунты [Електронний ресурс] // *newsru.ua*. – Режим доступу: <http://rus.newsru.ua/ukraine/24feb2015/minstec.html>

5. Мінченко Ольга Страх і ненависть в мережі: огляд сайтів, що поширюють фейки та чутки [Електронний ресурс] / Ольга Мінченко // *watcher*. – Режим доступу: <http://watcher.com.ua/2014/09/26/strah-i-nenavyst-v-merezhi-ohlyad-saytiv-scho-poshyruyut-feyky-ta-chutky/>

6. Прокопенко Марія. Фейк як інструмент війни [Електронний ресурс] / Марія Прокопенко // *День* – Режим доступу: <http://m.day.kiev.ua/uk/article/media/feyk-yak-instrument-viyni>

В.Палайда –

студентка спеціальності «журналістика»

Національного університету

«Львівська політехніка»

Науковий керівник: ст. викладач кафедри української мови

Голубінка Н.І.

ЛЕКСИЧНІ ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ МЕДІАПРОСТОРІ (НА МАТЕРІАЛІ ТЕКСТІВ ПРО РЕВОЛЮЦІЮ ГІДНОСТІ, ОПУБЛІКОВАНИХ У ГАЗЕТІ “ДЕНЬ”)

Розвиток мови відбувається синхронно із розвитком суспільства загалом і розвитком особистості зокрема. Лексична система найяскравіше відображає увесь спектр динамічних процесів, що постійно відбуваються в суспільстві, а відтак у мові. Важливим моментом є те, що зміни в лексичному складі мови найбільшою мірою зумовлені позамовними чинниками: поява нових предметів і явищ, нових понять, що репрезентують нову епоху, нові знання й уявлення, вимагає їх пізнання, а отже, найменування.